

HRVATSKA UDRUGA ZA ARBORIKULTURU – AKTIVNOSTI U 2014./2015.

Ivan Lukić, mag. ing. silv.

U posljednjih nekoliko godina Hrvatska udruga za arborikulturu (HUA) intenzivirala je svoje aktivnosti u promociji i edukaciji iz područja arborikulture, gdje je nakon uspješno organiziranog međunarodnog savjetovanja *“Stabla u gradovima – sigurnost, zaštita i njega”* u Rovinju 2013. godine, na inicijativu Stjepana Turkovića iz Zelenila d.o.o. Karlovac uspješno organizirala stručni skup u Karlovcu 17. rujna 2014. pod naslovom *“Njega mladih stabala u urbanim sredinama”*. Na skupu je sudjelovalo 63 sudionika iz komunalnih ili gradskih poduzeća te iz nekoliko institucija: Hrvatski šumarski institut, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Srednja Šumarska škola Karlovac i Prirodoslovnomatematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Održana su 4 predavanja: *“Povijesni razvoj parkova u Karlovcu – Dendroflora”*; prof. dr. sc. Antun Alegro (PMF), *“Njega mladih stabala – primjeri iz Karlovca”*; Gordana Purgar (Zelenilo d.o.o. Karlovac) i dva predavanja prof. dr. sc. Florina Florinetha (Universität für Bodenkultur Wien) *“Kako pravilno saditi stabla u urbanim sredinama?”* i *“Kako oblikovanje „sadne plohe“ utječe na stabla u urbanim sredinama?”*. Skup je bio medijski dobro popraćen i rezultati skupa su doprijeli organizaciji prvog studijskog putovanja i organiziranja novog međunarodnog skupa.

Studijsko putovanje u Austriju organizirano je od 18. do 19. svibnja 2015.g. Prva postaja studijskog putovanja bio je

grad Tulln, gdje se nalaze vrtovi - *“Die Garten Tulln”* koji su se od svog nastanka razvili u jedinstven prirodni spektakl u Europi. Strogo ekološko uređenje samog objekta je u međuvremenu postalo primjerom za mnoge druge slične projekte vrtova u samoj Austriji, ali i širom Europe. Na cijeloj površini objekta zaposlenici se strogo drže zadanih kriterija nacionalne akcije *“Priroda u vrtu”* – izbjegavanje uporabe pesticida, izbjegavanje kemijski sintetiziranih gnojiva i izbjegavanje treseta. Sadnja raznolikih i staništu primjerenih vrsta, prirodna prihrana biljaka kompostom, korištenje korisnih organizama i bioloških sredstava za jačanje biljaka su prema načelu ovoga projekta važne sastavnice na putu prema jednom stabilnom, zdravom i samoodrživom vrtnom ekosustavu. Održivost je vrlo bitna značajka ovoga projekta, i prema riječima stručnih vodiča vrlo važna komponenta da se resursima i gospodari na taj način. Sveukupno u ovom objektu nalazi se 60 vrtova koji su raznih oblika, boja, dizajna i stilova. Sama lokacija je namjerno izabrana u poplavnom području na kojoj je prije bila staza za jahanje, te je u okviru ekološki prihvatljive gradnje ponovno revitaliziran stari rukavac Dunava u blizini. Nakon revitalizacije vrlo brzo su se vratile mnogobrojne biljne i životinjske vrste. Nakon obilaska vrtova u Tullnu, studijsko putovanje je nastavljeno u gradu Mödlingu, udaljenom 14 km od Beča, gdje smo pod vodstvom prof.dr.sc. Florina

Slika 1. “Die Garten Tulln”

Slika 2. Sudionici studijskog putovanja kod dvorca Schönbrunn u Beču

Florinetha (BOKU) razgledali uređenje potoka koji teče središtem samoga grada. Zanimljiva činjenica kod uređenja tog potoka je provedena renaturalizacija potoka, kao i vraćen izgled potoka prije kanaliziranja potoka. Uz obilazak potoka, prof. Florineth nam je pokazao izrađen katastar stabala, način pregleda i brige za svako stablo u gradu Mödlingu. Studijsko putovanje je završilo ugodnom večerom u tradicionalnom “Heurigen”, a idući dan je uz turističkog vodiča napravljen obilazak samoga Beča i njegovih znamenitosti.

Nakon uspješne organizacije stručnog skupa u Karlovcu i studijskog putovanja u Austriju, u Splitu je od 11. do 12. rujna 2015. g. organiziran stručni skup “Dugoročne prednosti ispravne i stručne njege stabala u gradovima” u suradnji s Robertom Koharevićem, dipl.ing. ravnateljem Javne ustanove za upravljanje park šumom Marjan na lokaciji

Vila Dalmacija. Skup je započeo predavanjem kraj. arh. Jasne Talić, dipl. ing. agr. “Stabla na prostoru grada Splita” u kojemu je bilo govora o drvenastim vrstama na području grada Splita, problemima kod njege i orezivanja pojedinih vrsta, uređenju okoliša i izboru vrsta za pojedine lokacije. Nakon prvog predavanja uslijedila su predavanja Prof. Dr. rer. hort. Hartmut Balder s Beuth Hochschule für Technik Berlin i Dr. Sc. Christian Tomiczeka. Prof. Balder održao je predavanje pod naslovom “Kako uskladiti podizanje nasada stabala i njihov opstanak u gradovima s potrebama i željama građana” na području grada Berlina i napomenuo da se stabla na području grada Berlina pregledavaju barem dva puta u jednoj godini. Dr. Sc. Tomiczek održao je predavanje o najčešćim štetnim biotičkim čimbenicima na stablima u urbanim područjima Austrije i metodama njihovog suzbijanja. Iduće predavanje je također imalo temu vezanu

Slika 3. Stručni skup “Dugoročne prednosti ispravne i stručne njege stabala u gradovima” u vili Dalmacija

slika 4. Sudionici stručnog skupa ispred vile Dalmacija u Splitu

za mjere i metode suzbijanja biotskih čimbenika, te je g. Igor Belamarić iz Parkova i nasada d.o.o. govorio o problematici i mjerama suzbijanja vrlo opasnog štetnika – palmine pipe (*Rhynchophorus ferrugineus* Olivier) na širem splitskom području. Nakon pauze, uslijedilo je predavanje Heinz-Peter Westphal s temom “Stabla u Frankfurtu– ekološki zahtjevi, urbane potrebe i učinkovito upravljanje”, a ujedno prikazan je i kratki film o zelenilu grada Frankfurta, koji je dobitnik prestižne nagrade ECOT za “Najuređenije gradsko zelenilo u Europi”. Predavanje g. Westphala bilo je poučno iz razloga što je sadržavalo informacije o katastru zelenih površina, u koji naravno spadaju i stabla, a posebno je bitno istaknuti da je napomenuo obvezu pregledavanja svakog stabla jedanput godišnje, a u razdoblju od 5 godina potrebno je provjeriti pojedino stablo barem 3–4 puta. Kratko predavljanje svojih projekata imale su i dvije tvrtke Promet i prostor d.o.o. Zagreb i Infodesign d.o.o. Varaždin: Korištenje ERP informacijskog sustava INKOM u Geoprostornom sustavu održavanja komunalne infrastrukture Zelenila Karlovac. Pretposljednje predavanje dr. sc.

Mladena Ivankovića bilo je vrlo zanimljivo, s obzirom da se radilo o temi “Kloniranje i certificiranje vrijednih stabla – iskustva u Hrvatskoj”, gdje je predstavljeno nekoliko takvih projekata napravljenih na prostoru Republike Hrvatske. Skup je završio predavanjem Viktora Locherta, dipl. ing.šum. i domaćina Roberta Koharevića s tematikom “Sanacija Hajdukove murve” kao vrijednog stabla na području grada Splita. Na drugom danu skupa organiziran je izlet na područje Parka prirode Biokovo i značajnog krajobraza kanjona rijeke Cetine, gdje su stručni voditelji iz PP Biokovo pokazali sudionicima skupa najvažnije prirodne i kulturne znamenitosti na području parka. Skup je završio uz ugodno druženje i ručak u restoranu – izletištu “Radmanove Mlinice”.

Hrvatska udruga za arborikulturu planira i dalje intenzivno raditi na promociji arborikulture. U budućnosti možemo očekivati još stručnih skupova koji su iz godine u godinu sve više posjećeni, ali i dobro medijski popraćeni, što je znak da se arborikultura kao struka polako prepoznaje i dobiva na važnosti u Hrvatskoj.